

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

71. ÅRGANG

23. MAI 1959

A V I N N H O L D E T :

DET ANNET KOMME - EN MEDITASJON OVER KRISTI
LEGEMSPROSESJONEN - DEN RUSSISK-ORTODOKSE KIRKE
OG KIRKENES VERDENSRÅD - HVEM VAR PAVE JOHANNES
XXII? - BLIKK PÅ TIDEN - LITTERATUR - OFFISIELL OPP-
RETTELSE AV LUNDEN KLOSTER - NYT FRA UTLANDET

NR
10

NESTE NUMMER UTKOMMER 6. JUNI 1959.

Katolsk stevne 1959

I anledning av den offisielle opprettelse av Lunden Kloster søndag 7. juni arrangeres et stevne på klosterets grunn, der alle er hjertelig velkommen.

Kl. 11.00: PONTIFIKALMESSE i friluft ved Hs. Høyærv. Mgr. Pierre Marie Théas, biskop av Tarbes og Lourdes.
Preken av Hs. Høyærv. Mgr. Jac. Mangers.

Etter gudstjenesten vil biskop Théas foreta den offisielle innvielse av klosteret.

Det vil bli anledning til å bese klosteret og hilse på Søstrene. STEVNEFOREDRAG av dominikanerpater Finn D. Thorn: «Kalls-tanken».

Forfriskninger må medbringes. — Bussforbindelse: Grorudruten (30), hvert 20. min., til Lunden holdeplass, Trondheimsveien.

ST OLAVS FORBUND

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Josephs Institutt		
Vår Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	}	Arendal
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.	}	Bergen
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus	}	Tromsø
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke		
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.	}	Trondheim
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Trondheim
St. Olavs Kirke,		
Bispegården		

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

ELLISIV STEEN:

KRISTIN LAVRANS DATTER

En kritisk studie. Hf. kr. 20.—.

KATOLSK BOK OG BLADSENTRAL
Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 37 43

MARIKONGREGASJONEN, OSLO

Fredag 5. juni, JESU-HJERTEFESTEN:
Høymesse med felleskommunion i St. Olavs kirke kl. 19. Deretter samvær i foreningslokalet.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv 5, Oslo

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 11, tlf. 68 08 68, kontortid kl. 12-13 alle hverdager unntatt lørdag.
Sosialkuratoren treffes etter avtale.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 24. MAI, Treenighetssøndag:
Ep. Rom. 11, 33—36. Ev. Matt. 28, 18—20. Mandag: Gregor VII, pave, bekj. Tirsdag: Filippo Neri, bekj. Onsdag: Beda, bekj., kirkelærer. Torsdag: Kristi Legemsfest. Fredag: Maria Magdalena av Pazzi, enke. Lørdag: Marias lørdagsmesse.

SØNDAG 31. MAI, feiring av Kristi Legemsfest: Ep. I. Kor. 11, 23—29. Ev. Joh. 6, 56—57. Tirsdag: Angela av Merici, jomfru. Torsdag og onsdag: Ferialdager. Torsdag: Frans av Caracciolo, bekj. Fredag: Jesu hl. hjerte. Lørdag: Norbertus, bisk., bekj.

SØNDAG 7. JUNI, 3. s. etter Pinse: Ep. I. Pet. 5, 6—11. Ev. Luk. 15, 1—10.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30	11.00 9.45 m. eng. pr.
St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.30 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neubergetgt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelsgt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 224225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svitbun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 119 49	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 3604	8.15 6.20	10.30 —
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	—	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

DET ANNET KOMME

Av Thomas Merton, munk i Trappistordenen

Så lenge vi er i denne verden, forblir vårt liv i Kristus skjult. Også vår forening i ham forblir skjult. Og skjult er Kristi virkelige nærvær i Eukaristien (Alterets sakrament) og i Kirken. Hans tilstedeværelse er tydelig bare for den som tror. Men våre meditasjoner over det hellige Sakrament ville være ufullstendige hvis vi ikke minnet oss selv om at dette bare er en forbigående tilstand. Han som er gjemt der har sagt at han vil manifestere seg selv. Vårt kjennskap til Kristus gjennom troen, vår skjulte forbindelse med ham, — dette er ikke slutten på reisen, men bare begynnelsen. Vi som eier ham ved troen og er forenet med ham, ser alltid frem til den dag hvor det som nå er et skjult nærvær vil bli åpenbart helt, og det som er hemmelig vil bli kjent. Kort sagt: vi lever i håpet om en herlig manifestasjon av Kristi store mysterium. Vi lengter etter å se den hele Kristus i den lovede gjenkomst, tilsynekomst — *parusien* — på dommens dag.

Jesus erklærte høytidelig da han ble stilt foran det høye råd, at Menneskesønnen en dag ville bli sett «ved Guds krafts høyre hånd og komme i himmelens skyer» (Matt. 26,64). Det mystiske billedsprog i de synoptiske Evangelier, hvor det tales om Kristi annet komme og den siste dom, blir i en viss utstrekning avklart gjennom St. Pauls teologiske utarbeidelse. I apostelens fortolkning vil *Parousia* (gresk) og den ytterste dom bli Kristi fullstendige manifestasjon i hans Legeme som er Kirken. Med andre ord, den siste dom vil bli den endelige fullbyrdelse og åpenbaring av «Mysteriet» — gjenopprettelsen av alle ting i Kristus, som oppfylles i hemmelighet under den menneskelige histories overflate.

Det eksisterer en slags falsk mystikk som likesom fryder seg ved tanken på en siste dom der hele menneskehetens historie skal gå i glemmeboken under en rasende Guds forbannelse. Men det sanne kristne synspunkt er det som ser frem til den siste dom som den menneskelige histories avklaring og rettferdiggjøring. *Parusien* er den store begivenhet som ikke vil ødelegge menneskehetens historie, men oppfylle

den, forklare alt som ikke var klart, vise hvordan alle ting arbeidet sammen og fullførte Faderens hensikt. Da skal vi få se hvor vise de var Guds forordninger, selv om de tillot tilsynelatende uforståelige onder. Vi vil få se at Guds dommer var klokere og barmhjertigere enn menneskenes, og at hans visdom var dypere enn visdommen til de mektige på jorden. Hele sannheten vil bli godtgjort, alle virkelige verdier erkjent og vist hva de sto for.

Kristus har bedt oss ikke å vente at hans *parusien* skal bli en forherligelse av besteborgerne som hilstes på markedsplassen. Nei, mange skal nok komme fra øst og vest og sitte ned ved det himmelske gjestebud, mens de som bare var utvendig respektable vil få høre Kristus si: «tollere og skjøger kommer inn i himmelens rike før dere». (Matt. 21,31.)

Parusien vil virkelig bli en manifestasjon av Kristus i oss og av oss i Kristus. Da blir Åndens ord slik St. Paul uttrykte dem, oppfylt: «Når Kristus, vårt liv, åpenbares, da skal også dere åpenbares med ham i herlighet.»

Eukaristen er et tegn på denne endelige fullbyrdelse. Det er bare å si på en annen måte at på den ytterste dag vil eukaristiens sakramentale gjenstand bli fullstendig åpenbart. Kristi mystiske legeme, som hans sakramentale legeme er et «tegn» på, vil bli sett som det er. Den skjulte indre sammenheng mellom de to mysterier vil til slutt oppløse seg så vi får se hvordan de to «Kristi legemer» i virkeligheten er ett: hvorledes den sakramentale Kristus er hans mystiske legemes levende hjerte, og hvorledes alle som har vært forenet ved å delta i hans legemes substans faktisk er ett legeme i ham. Dette vil bli begynnelsen på det hellige gjestebud hvor vår glede ikke lenger er skjult i troens mørke og gjort stum av håpets stillhet, men bryter gjennom i den evigvarende herlighetens og seierens sang som er den triumferende Kirkes *Alleluja*.

I mellom tiden, endog når vi befinner oss midt i kampens hete, må vi gjøre oss klart at selve Eukaristiens nærvær i verden har forandret menneskenes historie, i det minste de utvalgte historie, så den er blitt et *sacrum convivium* — et hellig gjestebud. Der er ingen grunn til å fortvile over menneskene eller det menneskelige samfunn. Det faktum at det ondes mysterium virker i verden, gir ikke de kristne noen grunn til å mene at det menneskelige samfunn som sådant er ugjenkallelig fordømt.

Heller ikke kan en ekte kristen trygt imøtese den siste dom med en selvtilfreds overbevisning om at det er «andre» som er onde, og at «enkelte andre» er forutbestemt til å befinne seg blant bukkene. Hvis vi er Kristi lemmer, må vi leve som Kristi lemmer. Vi må ligne ham som kom, ikke for å dømme menneskene i all deres elendighet og forvirring, men for å opplyse og frelse dem.

Derfor krever vårt liv i Kristus et eukaristisk apostolat — en vidtseende og energisk aksjon grunnlagt på bønn og indre forening med Gud, som er i stand til å overskride grensene for klasser og nasjoner og kulturer, og til fortsatt å bygge en ny verden på ruinene av det som forfaller.

Hvis fremtiden forekommer oss mørk, er det kanskje ikke fordi vi aner et lys som aldri før har vært sett? Vi lever i en tidsalder da barmhjertigheten kan

Men dere, hvem sier dere at jeg er?

bli mer heroisk enn noensinne før. Vi lever, kanskje på terskelen til den største eukaristiske æra i verdenshistorien, en tidsperiode som godt kan bli vitne til hele menneskehetens endelige forening.

Er dette sant, da befinner vi oss innen rekkevidden av en veldig oppfyllelse: Hele verdens synlige forening i Jesus Kristus. Denne oppfyllelse står langt fra som noe fremmed i eukaristisk tanke, den er dens egentlige vesen! Messe og Kommunion får ingen mening hvis vi ikke husker på at Eukaristien er det store middel Gud har tenkt ut for å samle og forene menneskheten, spredt som den er av arvesynden og den fortsatte syndighet. Eukaristien er enhetens sakrament, og det eukaristiske liv er i selve sitt vesen orientert mot et barmhjertighetens apostolat som vil virke til en synlig forening av alle mennesker.

De som virkelig kan si at de ser fremover med håp og glede til Guds Sønn parusi, er nettopp de som lever et virkningsfullt eukaristisk liv i bønn og forening for hele menneskehetens forening i Kristus. Ved å arbeide for å forene alle mennesker i kjærlighet, er det som om vi, i likhet med hostien, består av mange frøkorn som til slutt, ved tidenes ende, skal konsekres og transformeres til Kristi herlighet.

Thomas Merton.

På hver side i evangeliet møter vi sannheten om at den enkle og det sublime hører nøye sammen, at det hverdagslige og det opphøyede ikke ligger på to forskjellige plan i vår tilværelse. Vårt sinn må gripe de høyeste realiteter nettopp i de livsnære og materielle ting som de ofte gir seg uttrykk gjennom. Denne sannhet stråler først og fremst ut av Jesu egen personlighet. Ved sin inntreden i vår verden som Guds Sønn person, forenet han på en underfull måte det guddommelige med det menneskelige, og i hele Kristi virke ser vi hvordan han samler det himmelske og det jordiske i et eneste forklarende lys. Ved sin daglige omgang med en håndfull jevne, ulærde galileere, ved å dele deres møye og tretthet og deres fattige måltid, prentet han etter hvert inn i deres usammensatte sinn den ufattelige sannhet om at Gud var blitt menneske. Og ut fra de hverdagslige, usensasjonelle ting som fylte deres tilværelse, utvidet han deres horisont til å fatte det himmelrike han var kommet for å skjenke menneskeheten.

Slik ser vi også hvordan brødet, det daglige, uunnværlige brød, spiller en fremtredende rolle i Kristi forkynnelse. På en viss måte kan vi si at det tjener som grunnlag for Kristi åpenbaring om sin egen person. Fra det store underet i ørkenen hvor tusener ble mett med fem små brød, inntil underet over alle undere, hans eget Legemes Sakrament hvor han ville fortsette å bo blant oss mennesker og være vår næring — mellom disse to strålende manifestasjoner av hans guddom og i lyset fra dem — ruller evangeliet opp for oss hva Kristus sier om seg selv. Evangelisten Johannes, mystikeren, som med kjærlighetens klarsyn trengte inn i Kristi personlighet, er den som best har fattet og gjentatt disse bildene Jesus selv tegner opp innenfor rammen av de store begivenheter omkring brødet. I hvert av disse bildene fremhever Jesus en sannhet om seg selv med de samme innledende ord: «Jeg er».

Men før Kristus begynte å tale åpent om seg selv til disiplene, ville han avkreve dem et presist svar om hvem de holdt ham for å være. Da han hadde satt sinnene i bevegelse ved underet i ørkenen, og etter at han hadde latt seg fortelle mengdens mer eller mindre fantasifulle oppfatning av hans Person, stilte han dem spørsmålet direkte: «Men dere, hvem sier dere at jeg er?» Og Simon Peters erklæring kom uten nølen på vegne av dem alle, slik som Matteus forteller det: «Du er Kristus, den levende Guds Sønn!»

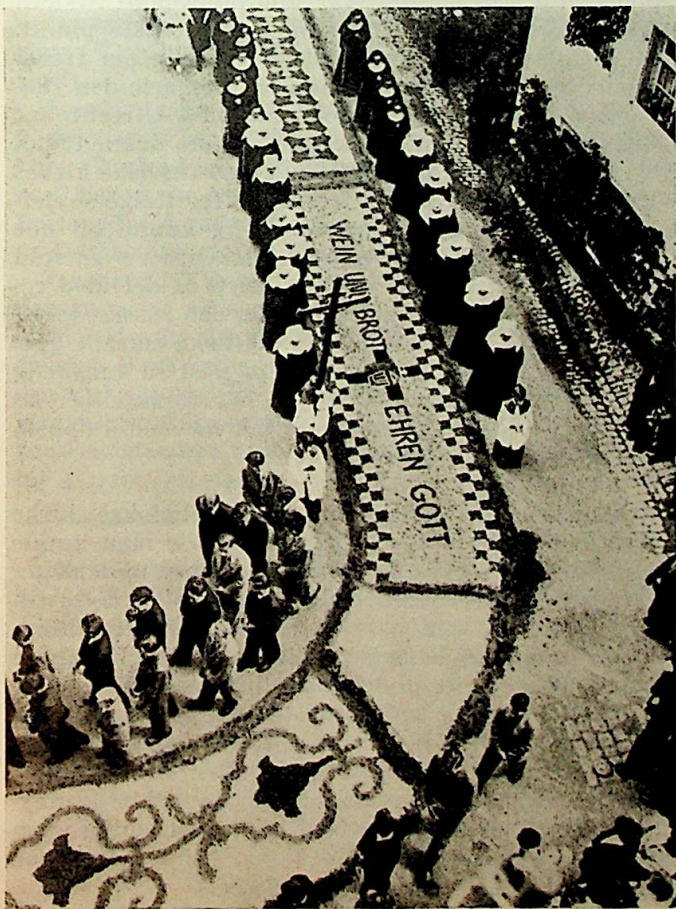
Denne Peters spontane bekjennelse kom rett ut fra et oppriktig hjerte, som hadde lært å holde inderlig av den guddommelige Mester og Herre mens de delte godt og ondt under hverdagslivets samvær. Ved å følge ham trofast gjennom slitsomme vandringer hadde apostlene litt etter hvert ervervet det klarsyn som øynet det sublime gjennom det enkle, og som samtidig ikke lot seg beruse av falske forhåpninger når de ble vitne til lysende mirakler og helbredelser. Det samme klarsyn og den samme sans for realitetene må også ligge til grunn for vår hyldelse når vår Herre og Gud i det eukaristiske brød blir

båret frem i prosesjon på Kristi Legemsfest. For er vi til stede med hele vårt sinn rettet mot Kjærlighetens Sakrament, da kan vi ikke unngå å føle en appell, en oppfordring om å klarlegge vår tro og utdype vårt kjennskap til Kristi person, så langt vår begrensning er i stand til det. Først på grunnlag av Peters bekjennelse kan vi så øyne dybdeperspektivet i de bildene Kristus rullet op for apostlene, alt mens jødene knurret og mange av disiplene klaget over den «hårde tale» — etter at han hadde vist barmhjertighet mot kvinnen som var grepet i ekteskapsbrudd og gjort den blindfødte seende — da han kalte Lasarus tilbake til livet, og under talen like etter instiftelsen av kjærlighetens sakrament.

«Jeg er livets brød — Jeg er verdens lys — Jeg er den gode hyrde — Jeg er oppstandelsen og livet — Jeg er veien, sannheten og livet — Jeg er det sanne vintre, dere er grenene.»

Hele denne rekken av enkle bilder får liv og mening i lys av Simon Peters frimodige bekjennelse av Kristi guddom. Livets brød blir ikke bare en føde som skal nære vårt personlige fromhetsliv og gi det nye impulser, men det skjenker oss selve Treenighetens liv i vår sjel. Kristus, verdens lys, gir oss ikke bare veiledning til å handle riktig, men klarhet til å erkjenne det evige og følge ham inn til Livet, det evige liv i samfunn med Gud. Den gode hyrde blir ikke redusert til et glansbilde med livsfjernt blikk og leketøy-lam på armen, men Hyrden som offer sitt eget liv for å frelse den bortkomne menneske-

Kristi Legems-prosesjon i Rhinland. Langs ruten smykker praktfulle blomsterarrangementer veiens midtfeldt. Her leser vi: «Vin og brød ærer Gud.»

JESUS SA: «Jeg er livets brød. Fedrene deres spiste manna i ørkenen og døde. Dette er det brød som kom ned fra himmelen, så den som spiser av det, ikke skal dø. Det er jeg, det levende brød, som er kommet ned fra himmelen. Om noen spiser av dette brød, skal han leve evindeligg. Og det brød jeg vil gi, er mitt kjød som jeg gir for verdens liv.»

Da kivdes jødene og spurte: «Hvorledes kan han gi oss sitt kjød til spise?» Da sa Jesus til dem: «Sanneligg sier jeg dere: Dersom dere ikke spiser Menneskesønnens kjød og drikker hans blod, har dere ikke liv i dere. Den som spiser mitt kjød og drikker mitt blod, har et evigg liv, og jeg skal vekke ham opp på den ytterste dag. For midt kjød er virkelig spise, og mitt blod er virkelig drikke. Den som spiser mitt kjød og drikker mitt blod, blir i meg og jeg i ham. Slik som den levende Fader har sendt meg, — og jeg lever ved Faderen, — slik skal og den som spiser meg, leve ved meg.»

Joh. 49—57.

het, som fører oss på den vei som er ham selv og sannheten om ham selv — inntil oppstandelsen og livet. Og det siste bildet om vintreet og grenene får sitt sanne evighetsrelieff når det blir sett i lys av det himmelske brød hvor Kristus er til stede som menneske og Gud, det eukaristiske offer som gjenoppretter den forening som ble brutt ved Adams og Evas forbudte måltid — slik at menneskeheten, de avbrudte grener, igjen blir festet til vinstokken og får del i den kjærligg som aldri skal forgå.

Da Kristus holdt sitt inntog i Jerusalem på søndag, ble han møtt av en folkemengde som i jublende begeistring kastet palmegrener på veien hvor han red frem. Men denne jubel gjaldt en ukjent, en de helst ville se som folkefører, en politigg befrier, en undergjører som med flammende våpen kunne tjene deres nasjonale forhåpninger. Derfor hendte det også at folkemassens begeistrede «Hosanna» ble til et kompakt «korsfest! korsfest!» bare få dager senere. «Men dere, hvem sier dere at Jeg er?» Dette Kristi spørsmål maner oss til å være mer enn en begeistret eller også passiv deltager i Kristi Legemsprosesjonen. Er vår hyldest av Alterets Sakrament rettet mot en vi kjenner og elsker fordi vi har latt ham gripe inn i vår daglige tilværelse, fordi vårt sinn har prøvet å trenge inn i den Person som rommer både det guddommelige og det menneskelige, da blir vi ikke offer for folkemassens bevegeligg. Istedenfor å rope dom over hans liv i vår sjel når begivenhetene går på tvers av våre forhåpninger, vil vi bli innført i mysteriet om Kristi lidelse, død og oppstandelse, slik apostlene også ble det. For det var umiddelbart etter underet med de fem brød og etter Peters frimodigg bekjennelse av hans guddom, at Kristus selv gjorde disiplene fortroligg med det som skulle hende ham. Har vi bevisst gjort dette Peters ord til vårt, da vil vi også kunne si med ham, hvis vår tro stiller oss overfor avgjørende valg: «Hvem skal vi gå til? Du har det evigg livs ord!»

Søster Marie Louise, O. P.

Den romersk-ortodokse kirke og Kirkenes Verdensråd

Av kapucinerpater Micheas,
Amsterdam

Den økumeniske konferanse som ble avholdt i Amsterdam i 1948 var en betydningsfull sammenkomst i Kirkenes Verdensråds historie. Det var nemlig dette råds første verdenskonferanse, med deltagelse av representanter fra de forskjellige kirkesamfunn over hele verden. Det var imidlertid en stor skuffelse for rådet den gang at den russisk-ortodokse kirke avsto å delta i konferansen. Dette avslag berodde ifølge den pan-ortodokse kongress i Moskva samme år, på teologiske og politiske grunner. Og selv om biskop Michael av Smolensk i et intervju under en sammenkomst i Utrecht i fjor begrenset seg til de teologiske forskjeller som årsak til avslaget om å delta i 1948 — forskjeller som fremdeles vil være like store —, så fikk man likevel det inntrykk at de politiske årsaker hadde vært den største hindring. Typisk i denne henseende er følgende utsagn, holdt i religiøse ordelag: «Den økumeniske bevegelse streber nå etter å bli en sterk internasjonal makt; dette betyr å falle i den fristelse som Kristus avviste i ørkenen.» Moskva avviste imidlertid ikke radikalt enhver kontakt. Dette har den vist ved forskjellige anledninger i de år som er gått siden 1948, ved sine innhydelser til høye kirkelige ledere i den vestlige verden om å besøke den russiske kirke og ved metropolit Nikolaj Krutitskys besøk hos amerikanske kirkesamfunn. Man ble etterhvert vennligere stemt overfor Verdensrådet og den økumeniske bevegelse. Den nevnte metropolit karakteriserte ved nyttår i fjor denne bevegelse til og med som «det særlige tegn i kristenhetens liv som minner oss om at Jesu Kristi løfte skal oppfylles: det skal bli én hjord og én hyrde».

Allerede i 1956 var det planlagt et møte mellom den russisk-ortodokse kirke og Kirkenes Verdensråd. Dette møte ble imidlertid av politiske grunner utsatt, men fant endelig sted i Utrecht i august i fjor. Konferansens ledere var for den russiske kirke metropolit Nikolaj Krutitsky, ombudsmann for utenrikske saker ved Moskva patriarkat, og for verdensrådet dr. Franklin Clark Fry, formannen i rådets eksekutivkomité.

Det er tydelig at denne konferanse, som burde kunne føre til den russisk-ortodokse kirkes tiltrøstelse til verdensrådet, er av stor betydning for begge parter. For den russiske kirke ville patriarkatets tilslutning til Kirkenes Verdensråd bety et brudd med dens nåværende isolerte tilstand. Men også for verdensrådet ville denne tilslutning være viktig. Da ville det komme sitt ideal som «Verdensråd» meget nærmere. Ved en russisk tilslutning ville den protestantiske og amerikanske overvekt bli oppveiet, og det ville ikke lenger være et verdensråd av forskjellige protestantiske kirkesamfunn. Enhver økumenisk tenkende katolikk vil også kunne innse den store fordel i dette. For hva man enn tenker om den russiske kirkes frihet eller ufrihet, så er den likevel en stor kirke med en tradi-

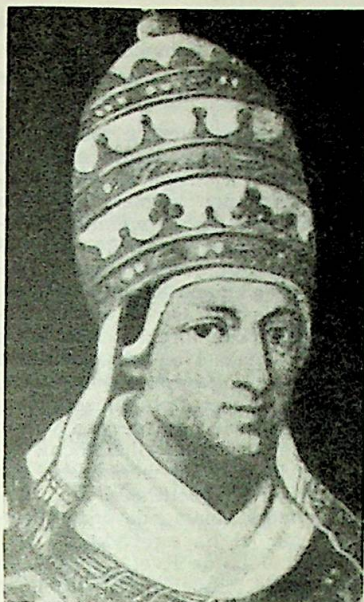
sjon som den ikke vil fravike. Dessuten er det slik at den russiske kirkes trosstandpunkt i det store og hele faller overens med den katolske kirkes lære. Hvis den russiske kirkes tilslutning til verdensrådet skulle bli en realitet, ville dette derfor også bety en vinning for den katolske kirke som ved den betydelige russiske kirke ville se en stor del av sin troslære representert i rådet.

Det er fremdeles usikkert hva resultatene av konferansen i Utrecht er eller kan bli. Det er riktignok utsendt et kommuniqué, men dette er svært forsiktig og sier egentlig intet annet enn at begge parter har ført en fri meningsutveksling om kristenhetens enhet og verdensfreden, og om rettferdighet og frihet. Verdensrådet og Moskva patriarkat må nå drøfte saken videre, og vi har bare å vente og se om den russisk-ortodokse kirke virkelig vil tiltre rådet. Kommunikéet som ble sendt ut i Utrecht etter konferansen gjør oss ikke klokere på dette punkt. Det eneste positive som der blir sagt, er at den russisk-ortodokse kirke vil sende iakttagere til de årlige sammenkomster i verdensrådets sentralkomité. Dette synes å tyde på at det ikke er tale om en snarlig tiltredelse til rådet.

Under kongressen i Utrecht ble det i dagspressen skrevet om de vanskeligheter som ville knytte seg til denne meningsutveksling og særlig til den russiske kirkes eventuelle tiltredelse til verdensrådet. Etter konferansen i Evanston i 1954 ble det også sendt en rapport til Moskva. I det svar som metropolit Nikolaj ga på denne, gikk han utenom det viktigste punkt, nemlig trosspørsmålet, men skrev utførlig om fredsaksjon i Sovjet-russisk forstand og forsvarte den russiske kirkes frihet. Etter konferansen i Utrecht har biskop Michael av Smolensk også talt om denne frihet i den samme kjente tone. Så lenge den russiske kirkes ledere fortsetter å tale om frihet og fred ifølge sovjet-russisk oppfatning, vil det vanskelig kunne bli noe av en tilslutning til verdensrådet. Kirkenes Verdensråd har nemlig mer enn én gang erklært, at det med religionsfrihet forstår langt mer en det den russiske kirke gir uttrykk for. Det som på det politiske område gjør meningsutvekslingen mellom øst og vest så vanskelig er det faktum at de samme ord har forskjellig idéinnhold. Den samme situasjon truer nå med å oppstå også på det religiøse område.

Grunnene som brakte den russisk-ortodokse kirke til denne konferanse i Utrecht skulle man kunne drøfte på enda bredere basis. Det ble skrevet i de dager at det ville være meget urettferdig å tolke dette tilnærmingsforsøk som bare et frivillig brikkespill innenfor rammen av Kremles politiske intriger. Forsåvidt det bare skulle være utelukkende brikkespill kan man vel være noenlunde enig i å stemple det som urettferdig. Likevel blir det sikkert at den russisk-ortodokse kirke i utenlandske anliggender spiller slik sovjetregjeringen ønsker det og forandrer sin holdning nøyaktig som regjeringen krever det. Man kan anføre forskjellige eksempler på dette, bl. a. forholdet til den ortodokse kirke i Finland og i China.

Forfatteren er sogneprest ved den slaviske flyktningsmenighet i Amsterdam som tilhører den bysantinsk-slaviske ritus og er unert med Rom.

Hvem var pave Johannes XXII?

For dem som var noe kjent med paverekkens historie, vakte det unektelig forbauselse at den nåværende pave ved sitt valg tok navnet Johannes XXIII. Dette navnet hadde nemlig tidligere vært knyttet til pavedømmet, idet italieneren Balthasar Cossa under Gregor XII's tunge pontifikat (1406—15) stilte seg som motpave med navnet Johannes XXIII. Han figurerer følgelig ikke i listen over de rettmessig valgte paver, og vi må tilbake til 1300-tallet for å finne en Johannes som historieforskningen har fastslått som Petri gyldige etterfølger.

Men hvem var så Johannes XXII? Det var franskmannen Jacques Deuze, født i Cahors 1249 og død 4. desember 1334 i Avignon, som i tidsrommet 1309—77 var pavenes residensstad — forøvrig som følge av forgjengeren pave Klemens V's skjebnesvangre politisk motiverte skritt.

Jacques Deuze hadde vært professor i kirke- og sivilrett i Toulouse da han 1300 ble biskop av Fréjus. I 1308 gjorde kong Charles II av Frankrike ham til sin kansler, 1310 ble han biskop av Avignon, og 1312 kardinal og biskop av Porto. Fire år etter ble han i Lyon valgt til pave etter at Den hellige stol hadde stått ledig i over to år.

Johannes XXII står som den betydeligste av de avignonske paver og som den siste store paveskikkelse i de middelalderske stridigheter mellom keiserdømme og pavedømme. Hans hellige overbevisning i tvistspørsmålet om den kirkelig-verdslige makt i Italia førte ham inn i den verdenshistoriske strid med Ludvig av Bayern, som alle hans motstandere samlet seg om. Han var en administrator av rang, en streng teolog og en skarp jurist, energisk

Når det gjelder politikk har man alltid mistro til Sovjet-Unionen. Intet tenkende menneske vil finne dette urimelig. I økumeniske saker er mistro naturligvis en meget dårlig begynnelse. Men tatt den russiske kirkes fortid i betraktning, må det likevel være tillatt å spørre om det ikke også i økumeniske saker endog ville være klokt med en mistro overfor denne kirke, dvs. overfor dens nåværende ledere.

Imidlertid håper vi at vår mistro vil vise seg å være ubegrunnet, og at en tilslutning vil være mulig. Det kan bare bidra til å styrke den økumeniske idé.

i alt inntil grensen av det hensynsløse. Han gjenreiste og styrket misjonen, og vek ikke tilbake for korstog.

Johannes XXII var de fattiges store venn og velgjører og fremmet med iver kunsten og vitenskapen. Som rettslærd har han fått blivende innflytelse på kirkerettens utvikling — 20 av hans omfangsrige forordninger, de såkalte Johannes XXII's «Extravagantes», ble således opptatt i Kirkens lovsamling «Corpus Juris Canonici». Videre står han bl. a. som forfatter av en rekke medisinske skrifter. Han var i det hele tatt en universalånd, åpen for de tidsbetonende og sosiale behov, ulastelig og fordringsløs i sitt levnet, i like høy grad som han holdt på rettens bokstav og på pavedømmets middelalderske ideal.

Da kardinal Roncalli i fjor sto frem som pave Johannes XXIII, ga han en gripende motivering for valget av sitt navn. I det han henviste til kirkehistoriens 22 tidligere bærere av Johannes-navnet som rettmessige biskoper av Roma, sluttet han med disse ord: «Vi vil føye Vårt ubetydelige navn til denne storslagne rad av romerske paver.»

I denne rad lyser ikke minst Johannes XXII's mektige skikkelse.

ihk.

St. Olavs orden til konsul Carl P. Wright

Konsul Carl P. Wright, Porsgrunn, er utnevnt til ridder av 1. klasse av Den kgl. norske St. Olavs orden for samfunnsnyttig virke.

Det er ikke vanlig å se dagspressen kommentere ordensutnevnelser, og ytterst sjelden er det vel at den bærede får de peneste blomster nettopp av et arbeiderparti-organ som har for seg en markant representant for opposisjonen. Vi er ikke alene om å feste oss ved *Telemark Arbeiderblads* noble kommentar i anledningen — også *Aftenposten* har sitert den. Under et portrett over to spaltebredder av den nyslåtte ridder står å lese — i T.A.:

«Utnevnelsen vil sikkert bli hilst med glede i alle kretser. Det er ikke bare som leder for sin bedrift, *Norrøna Fabrikker*, konsul Wright har gjort seg bemerket. Hans deltakelse i det offentlige liv har satt spor etter seg på mange måter. Han har vært stortingsrepresentant i flere perioder, vært med i en lang rekke komitéer og utvalg som sådan og var i sin tid en av tingets markante personligheter. Hans innsats under siste krig vil være vel kjent, og i etterkrigsårene har han vært sterkt engasjert i forsvarsarbeid og arbeid for flyktningene. I sin hjemby Porsgrunn gjør han seg sterkt gjeldende. Han er med i det kommunale styre og stell, formann i flere viktige utvalg i kommunen, styreformann i PEA o.s.v. Han vil også være kjent for sin sikre tilretteleggelse av byjubileet i Porsgrunn for et par år siden.

Konsul Wright har alltid representert Høire på en utmerket måte, men når han nyter anerkjennelse over alle partigrenser beror det mer på at han kanskje i sterkere grad representerer norsk folkestyre og demokrati. Wright er nemlig en politiker med vid horisont, og han går aldri på akkord med sine prinsipper.

T.A. slutter seg til gratulantene!»

Det gjør St. Olav også.

50 år

Pastor Gerhard Parthe, Lillehammer, fyller 50 år lørdag 23. mai. - Våre hjerteligste lykkønskninger!

BLIKK på TIDEN

LIVSLOVER

I en artikkel om «Ungdommens kjærlighetsevne» («Kirke og Kultur» april 1959) beveger dr. philos. Pavel Fraenkl seg i baner som vi ikke er vant til når det gjelder debatten om ungdommens problemer. Nettopp derfor får han også sagt noe vesentlig — det er en studie som er skrevet med innsikt og forståelse, og som burde interessere langt flere enn dem som bare kjenner ham som den lærde litteraturforsker. Ungdommens miljøvanskeligheter i familie og samfunn har en forklaring som vi fortrinsvis må søke i de unge selv, hevder han, — ganske særlig i de unges forhold til og oppfattelse av sitt eget jeg: «Jeg tror at dette forholdet til seg selv *vesentlig* er annerledes utformet idag enn tilfelle var i alle tidligere generasjoner i vårt eget hundreår».

Fraenkl «moraliserer» ikke, han peker på livslover, så nærliggende at vi ofte overser dem. De er ikke desto mindre grunnleggende, og stiller ikke minst oppdrageren og pedagogen

dette nærgående spørsmål: Hva gjør vi for å hjelpe de unge ut over den egosentriske ensomhet som er tidens kultursykdom, hen imot den gave av seg selv til andre som er kjærlighetens vesen?

«Det menneskelige samfunn straffer den eller de som bryter en eller annen moralsk lov, ved for eksempel å drepe, stjele, voldta. Men når et menneske har mistet kjærlighetsevnen, ødelagt eller forspilt den, da er det en annen lovmessighet som avsier sin dom over ham. Det er ikke lenger menneskesamfunnet, for vi kan ikke straffes eller bøtelegges dersom vi ikke makter å elske, eller hvis vi har mistet, forfusket eller forkrøplet denne mest kostbare gave i vår menneskelige eksistens. Vi straffes ikke, vi *utelukkes* alltid fra noe. Og dette vårt fravær fra varmens og godhetens kilder kan foregå i forskjellig styrke; og dette livets «nei» til vår lengsel og vår drøm kan foregå på forskjellige plan. Jo mer vi vokser som mennesker, som menn og kvinner, dess strengere blir utelukkelsen, dess brattere blir høyden vi ville og ikke klarte å nå dersom vi har krenket disse ukrenkelige, opphøyde livslover. Albert Schweitzer taler så mye om «ærefrykt for livet»; han mener især det biologiske liv, men også sjelens liv, i begge tilfelle: det menneskelige liv. Jeg tror ikke Schweitzers flammende ordtak favner det aller vesentligste. Visst bør vi ha ærefrykt for vår nestes og vårt eget liv. Visst skal vi holde livet i ære. Men vi kan umulig gjøre det dersom vi er blinde — frivillig eller i trøsterikt selvbedrag — overfor de *lover som hersker over livet*, såvel kroppens som sjelens liv, denne rikt forgrenede motsetningsfulle enhet, der etikken heter kjærlighet, og der straffen heter: uduelighet, kulde, forlatthet og en endeløs jndre fattigdom.»

Katolsk sommeruniversitet på Bornholm

7. nordiske stevne for katolske akademikere — navnet lyder kanskje litt tungt, men det dekker et levende og inspirerende fellesskap mellom katolske akademikere fra hele Norden, denne gang kombinert med muligheten for en førsteklasses sommerferie i Østersjøen, på øya Bornholm. Katolikkene i våre land er få og spredte. Vil vi oppleve et katolsk miljø — hvilket nå og da er nødvendig — må vi enten til det store utland, eller skape det selv i fellesskap på nordisk grunn. Dette siste er idéen bak de akademiske sommerstevner, der en samler seg ikke bare til fellesskap og hvile, men også til studium av aktuelle samtidsproblemer.

AKIRKEBY PÅ BORNHOLM

er «åstedet» i år, og det har mange fordeler. Bornholm er naturskjønn, har gamle katolske minner og byr på ypperlige muligheter for en god ferie «ved sjøen». Reisen fra København til Bornholm er hurtig, vakker og billig. I Åkirkeby skal *stevne* finne sted utenfor turiststrømmen, men med adgang til god badestrand. Stevnets sentrum er Åkirkebys katolske kirke og tilstøtende sal. Innkvarteringen blir på to hoteller, og måltidene i fellesskap. Stevnet varer en uke, fra 2. til 9. august, og prisen for kost, losji og deltakelse er satt så lavt som 110 danske kroner (flersengsværelse) eller 125 kr. (eneværelse). En vil forsøke å ordne med passhjelp for barna til de ektepar som deltar.

Påmeldingen må foreligge innen 20. juni til frk. A. M. Martens, Nobelsgate 31, Oslo.

EN STUDIEUKE

— ja, et Katolsk Sommeruniversitet skal dette være, for såvidt som det innenfor den beskjedne ramme en disponerer over vil ta et viktig aktuelt problem-kompleks opp til belysning fra katolsk synspunkt, gjennom instruktive foredrag og samtaler. En er blitt stående ved dette emnet: *Det ondes mysterium, tidens forvirring, Kristi seier — et forsøk på vurdering av vår tid ut fra et katolsk helhets-syn.* En vil her søke tilknytning til tanker og idéer som

er sterkt fremme i samtidens katolske tenkning. Den katolske bibelforskning har opplevd en nyorientering som ser forløsningen i Kristi seier over det onde. Dette vil bli belyst i en teologisk-bibelsk innledning til foredragene. Dernest følger — under samme synsvinkel — en analyse av vår tid, slik som vi møter den i litteratur, kunst, filosofi, psykologi og politikk. Hvert enkelt av disse 6 emner vil bli belyst under den dobbelte synsvinkel: Det ondes mysterium og Kristi seier over det onde. Etter den teologiske innledning blir da emnene: *Litteratur*: 1. Demoniske trekk i vår tids litteratur. 2. Kristne trekk i vår tids litteratur. *Kunst*: 1. Den tapte midte. 2. Kristne perspektiver. *Filosofi*: 1. Den tragiske eksistens i vår tids filosofi. 2. Korsets humanisme. *Psykologi*: 1. Personens oppløsning. 2. Det katolske menneskebilde. *Politikk*: 1. Kollektivismen, «Vermassung», teknokrati, diktatur, velferdsstat. 2. Det kristne demokrati.

ANDELIG MARSHALL-HJELP

Hovedforedragene skal holdes av katolske personligheter fra de nordiske land. Men dessuten regner en med å få noen ledende skikkelser fra det katolske utland — som enslags «åndelig Marshall-hjelp» — til å behandle emner i løsere tilknytning til stevnets hovedemne. Fra den internasjonale katolske studentorganisasjon Pax Romana kommer således enten presidenten, professor Ramon Sugranyes de Franch, eller den geistlige rådgiver pater Jean Kaelin O.P. Også den kjente engelske jesuitt pater Copleston, hvis diskusjon med Bertrand Russel om Guds eksistens jo er oversatt i Cappelens «Upopulære» essays, har ytret ønske om å delta, «dersom omstendighetene tillater det». Fra Tyskland ventes redaktør dr. O. B. Roegele fra «Rheinischer Merkur» i Köln og pater Herbert Reichelt S. J., som er offisielt knyttet til den tyske fagbevegelse.

FRONT.

Fronten må ikke lenger stå mellom katolikker og protestanter, men mellom kristendom og avkristning.

Russeavisen (!!!) 1959, Oslo.

SÅRT JUBILEUM

■ Det trekker opp til 100-års jubileum for Knut Hamsun, en hundreårsdag som vel av de fleste imøtesees med blandede følelser. Skuffelsen over Hamsuns forhold både før og under okkupasjonen er også en slags omvendt målestokk for den veldige posisjon dikteren Hamsun hadde og har i vår moderne litteratur.

Enkelte har tyvstartet i jubileumsfeiringen — blant dem den nye litteraturprofessoren ved Universitetet i Oslo, dr. Edvard Beyer, som nylig talte om Hamsun i Det Norske Studentersamfund. Han forsøkte seg ikke på de ugrasiøse krumspring som må til om en skal kunne trekke noe skarpt skille mellom dikteren og politikeren Hamsun. Med klokt skjønn påpekte han imidlertid *proporsjonene* mellom de to sider av dette samme menneske. Der er smertelige minner, særlig Hamsuns hån over en forfatterkollega som dengang gikk til grunne i Hitlers konsentrasjonsleir, Nobelpristageren (fredsprisen) Carl von Ossietzky, og Hamsuns opprørende avisinnlegg i krigsårene, fra hånen over motstandsviljen i april dagene 1940 til minneordene over Hitler fem år senere. Det kan ikke nytte å late som om hans stillingtagen ikke hadde sine begrunnede forutsetninger i noe vesentlig ved hans karakter — fattigguttens og åndsaristokratens overkompenserte forakt for demokratiet og beundring for et patriarkalsk og autoritært livsmønster.

Men Hamsun tok også objektivt feil av nazismen, hva han synes ihvertfall å ha ant etter sitt mislykkede møte med Hitler i Berlin under krigen. Og nazismens ytterste konsekvenser, terroren, torturen, folkemordet og den sjelløse umenneskelighet var hans natur inderlig fremmed. Han var en stor kunstner og en slett politiker, og femten år etter frigjøringen må vi kunne tåle et portrett med skygger, fremfor et skjønmaleri, en karikatur eller et ubemalt lerret.

Så hører det også med, som dr. Beyer med rette understreket, at vi har alt annet enn ære av den behandling den gamle Hamsun fikk i rettsoppkjøret. Livets ironi hadde gjort ham — ungdomsforherligere og de gamles spotter — til en hjelpeløs olding. Hans objektive skyld uførtalt — det hadde vært verdig et fritt kulturfolk å vise barmhjertighet for hans grå hår. De patetiske avisfotos av en døv, trett, gammel mann som måtte tåle temmelig impertinente spørsmål fra både retten og psykiaterne avslørte at det smålige nag ligger oss nærmere enn den noble gestus. Og vi får ta det som en gagnlig bot at han hevnet seg praktfullt på sine plageånder, da han med den ene klo i løvepoten som psykologene hadde oversett, skrev sin siste bok «På gjengrodde stier». Vi hverken kan eller vil unnvære ham. Og med den bitre bismak av hva han har såret oss og hva vi har såret ham, bør vi feire hans minnedag i takknemlighet for hva kunstneren Hamsun har skapt av uforgjengelige gleder og verdier.

OM UTUKT

■ Høyesterett har nylig opprettholdt beslagleggelsen av den amerikanske forfatteren Henry Miller's bok «Sexus» og erklært den klart «utuktig i lovens forstand». Begivenheten har vakt forbausende få kommentarer — pornografiproblemet synes utdebattert. I betraktning av det spesielle og nokså trange spor hvor den hadde kjørt seg fast, var det neppe å beklage. På begge de to stridende hold red man iherdig moralske — dvs.

moralistiske — kjepphester, mens vi i debattens hete savnet en *rettsfilosofisk* klarleggelse av, ut fra hvilke kriterier domstolene kan operere med begrepsparet tukt/utukt, og en *litterær* betenkning om forholdet mellom kunst og pornografi.

Det sistnevnte problemet har senere Ørnulf Ranheimsæter behandlet inngående i sitt essay «Kunstneren og hans etiske ansvar» («Den ansvarsfulle frihet» — Dreyer 1958). Men det synes — ut fra anmeldernes lovsanger, respektive tennerskjærende ulyder — fremdeles umulig å situere debatten på dette prinsipielle plan. Her skal kjeftesmelles henholdsvis om «mørkemenn» og «smusslitterater». Beklagelig er ikke minst den skjematiskning som de skarpe motsetningene i norsk mentalitet frister til: Både vår puritanisme og vår radikalisme er i sin lukkede ensidighet solid hjemmelagede og lokale foretelser og forkludrer igjen og igjen hos oss den egentlige fruktbare konfrontasjon av den kristne og den ikke-kristne livsforklaring. Den sistnevnte har nemlig større interesse enn de ensformige sammenstøt mellom ureflekterte og sosialt betingede tankevaner av henholdsvis pietistisk og anti-pietistisk natur.

Så får vi i mellemtiden nøye oss med hva hverdagsfornuften har å si om den siste høyesterettsdom, uttrykt i pilleform ved «Aftenposten»s treffsikre huspoet «Ruben»:

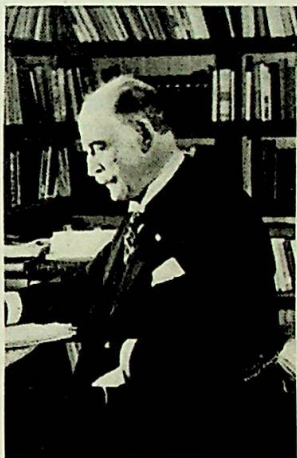
*«Utuktig er den,
det vet vi hva enten
det nu skyldes leseren
eller skribenten.»*

EN VEI TIL ENHET

■ Dr. Åge Holter er sekretær i Det Norske Bibelselskap, og har dermed en god porsjon av ansvaret ved den nye bibeloversettelse som Statskirken forbereder. I vår kroniske sproglige borgerkrig er det en jobspost ingen skal misunne ham, og den kompetanse han legger for dagen vil komme vel med. I siste (april-)nummer av «Kirke og Kultur» skriver han en kyndig og vidsynt artikkel omkring temaet «Samarbeid om Bibelen». Det er en kronikk om denne tidløse bestseller's stilling i verden idag, full av fengslende tall og fakta. Hyggelig er det jo også å han er orientert om bibelfornyelsen innenfor den katolske kirke, og at han klart innsir i hvilken grad denne fornyelse åpner et økumenisk — felleskirkelig — perspektiv som er løfterikt:

«Et av de største mirakler som har skjedd i det 20. århundres kirkeliv, er at Bibelen har vist seg å være en port til kristen enhet. Til og med katolikkene taler idag om Skriften som en «meeting-place of Christians» (Daniélou). Det forunderlige ved denne utvikling er hva en annen katolikk (biskop Besson i Sveits) har uttrykt på denne måten: Bibelen skilte våre fedre, Bibelen skal igjen føre oss sammen. Når jeg her har sitert representanter for den romersk-katolske bibelbevegelse, så er det for å vise hvilke perspektiver vi har foran oss: Nettopp katolikkene har jo vært de ivrigste til å hevde at Bibelen skapte splittelse i stedet for enhet, at alle sekter og kjetterier tar sitt utgangspunkt i Bibelen.

Vi må bare nøye oss med å konstatere denne nye samling omkring Bibelen på tvers av alle konfesjonelle grenser. Impulsen fra Karl Barth har vært sterkt medvirkende. Samtidig fikk vi en bibelvitenskap som fra å bruke sine nye våpen *mot* Bibelen, kom til å bruke dem på Bibelens side. Idag finner vi en forbløffende konsensus både når det gjelder tekstkritikk og eksegese. I de to-tre årene jeg har vært med i samarbeidet om en ny oversettelse av Det nye testamente (for ungdom), er det den *katolske* oversettelsen i Jerusalem-bibelen (også noteparatet) og den *interkonfesjonelle* amerikanske Revised Standard Version som har gitt oss mest hjelp. Men impulser er også kommet fra en verdensomfattende fornyelse i kirkenes liturgi og fromhetsliv, sprunget ut fra den frydefulle oppdagelse av Bibelens levende budskap i vår tid. Bibelen er igjen kommet i sentrum; og jo nærmere vi selv kommer dette sentrum, jo lettere finner vi veien til et kristent fellesskap. Derfor er vårt århundres kirkehistorie preget av på den ene side en gjenoppdagelse av Bibelen, og på den andre side en ny forståelse av kirkens enhet under den ene og samme Herre... Dette er to faktorer som ikke står i noe tilfeldig forhold til hverandre.»
Fr. Candidus.

Et bilde med skygge.

PÅ SIKKER FOT

Ellisiv Steen: «Kristin Lavransdatter. En kritisk studie.»
Aschehoug 1959. 231 s.

Etter hvert begynner det å danne seg en hel kommentarlitteratur i marginen av Sigrid Undsets middelalderromaner. De fleste vil vel spontant først tenke på professor Winsnes' inspirerte sider, både i hans bok om Sigrid Undset fra 1949 og i hans bidrag til den store fembinds Norsk Litteraturhistorie. Men dessuten er der Carl Fredrik Engelstad's utmerkede magisteravhandling fra 1940. «Mennesker og makter», Niels Christian Brøgger's vel fantasifulle «Korset og Rosen» (1952) og en rekke mindre essays og artikler.

For første gang ser vi imidlertid nå «Kristin Lavransdatter» — den mest folkekjære og artistisk vel betydeligste av Sigrid Undsets store episke romaner — bli gjenstand for en viktig og inngående studie. Det er et fremragende arbeide dr. Ellisiv Steen legger frem, preget av verkets egen blanding av detaljrikdom og klok oversikt. Fru Steen holder verket som en rikt fasettert edelsten opp mot lyset, snur og vender på det og lar det spille og funkle i alle sine åpenbare og skjulte muligheter, med en innlevelsens fantasi og en nøktern analytisk evne som er velgjørende avpasset hverandre. Hun vil ikke bare oppleve, hun vil forstå, og gir oss et innblikk i Sigrid Undsets episke teknikk som åpner vide perspektiver — ikke bare over selve romanverket, men også over dikterinnens sinn og forutsetninger. Det er sjelden at en holder en så velsignet gjennomarbeidet og så sikkert disponert litterær studie i hånden.

Fru Steen gir først i to innledende kapitler en del metodiske betraktninger som ypperlig situerer romanens genre og virkemidler, og Sigrid Undsets særlige forhold til dem. Deretter karakteriserer hun Sigrid Undsets «realisme», skrur fra hverandre dette slitte standarduttrykk og viser oss hva det faktisk innebærer, med glimrende karakteriseringsevne. Deretter tar hun for seg bokens tema, dens «budskap», og gir på vel 30 sider en fengslende vurdering av hva forfatterinnen vil fortelle oss, gjennom Kristins lagnad, om den menneskelige kjærlighets kår.

Kanskje vil en katolsk leser her føle ett og annet forbehold. Enda så fint innfølelse som Ellisiv Steen tolker dette, fornemmer man at Kristins kristendomsopplevelse her og der er grepet gjennom protestantiske tankebaner, med deres ensidige reduksjon av kristentroen til dens *etiske* innhold. Det er riktig at skyld, brøde og anger på den ene side og forsoning på den andre er sterke gjennomgangsmotiver i denne romanen. Men Kristin — som Sigrid Undset — refererer denne konflikt til en større, ja en kosmisk sammenheng. En kamp mellom Gud og Hans fiender i himmelrommet som gir dimensjoner til begge de to sidene av menneskelivet — brøden og forsoningen, og rykker dem håndfast ut av det enstonige psykologiske perspektiv vi er vant med fra nyprotestantismen, ikke minst fra den sterkt moralistiske legning den har funnet i norsk lynne. I «Olav Audunsson» — som pløyer sjelelig dypere enn «Kristin Lavransdatter» selv om den kanskje i sin komposisjon og artistiske nerve er svakere enn den første middelalderromanen — har Sigrid Undset utviklet dette. Der lar hun Olav, med ekte middelaldersk religiøsitet, se sin egen brøde i en visjon der den bare blir et lite ledd i en stor jättecamp. Bak dette står de veldige bilder Olav Astesson ser i «Draumkvedet»: Vi har å gjøre med

religion, ikke som «sjeleliv» og psykologi, men som en objektiv helhetsforklaring av livet og virkeligheten. Vi har å gjøre med katolisismens karakteristiske sans for at ved siden av frelsesdogmet står *skapelsesdogmet*, bevisstheten om naturens opprinnelige, men tapte harmoni, sentralt i kristendommen.

I et siste avsnitt beskriver så fru Steen «det organiserte verk», romanens komposisjon, stil og indre struktur. Med en energi og en myndighet som imponerer fører hun oss gjennom «Kristin Lavransdatter»s godt tusen boksider og lar knapt et trekk unevnt i det veldige landskapet. Slik gjenopplever vi i dybden vagt forståtte plan og sider ved verket. En skulle tro denne boken er noe av et salig funn for studiesirkler — her er stoff for et helt års gleder!

Der må ligge et langt nitid, tålmodig studium bak denne boken, og at forfatterinnen og forlaget får den ut nettopp i år da dramatiseringen, med alle dens uungæelige reduksjoner, vinner tusener av nye venner for dette hovedverket i det 20. århundres norske roman, er en lykkelig begivenhet. Nå venter vi bare på den *billige ettbinds fokeutgaven* av «Kristin Lavransdatter», for de mange unge mennesker som fra teatersalen går til nærmeste bokhandel for å finne ut «hvordan det går».

Ellisiv Steen har satt et beskjedent motto på sin studie, noen ord av den engelske dikteren Alexander Pope: «Fools rush in where angels fear to tread» (Dumrianer stormer inn, hvor selv engler frykter å sette sin fot). Hun kan være ganske rolig, — det er på sikker fot hun går inn i de høye haller, og det er en udelt glede å følge etter henne.

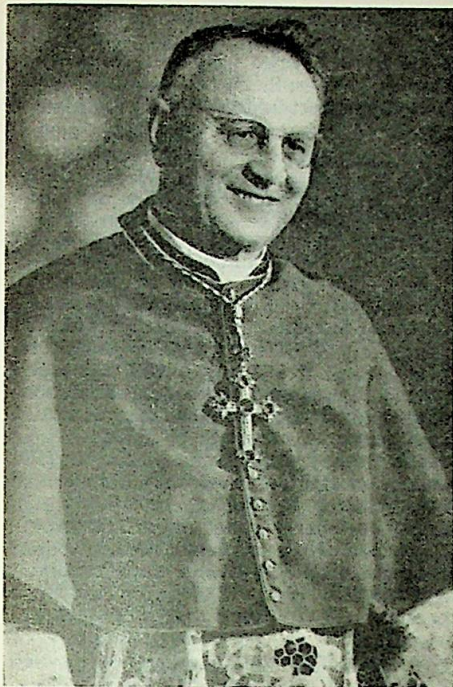
H. Rieber-Mohn O.P.

NY UTGAVE AV SCHINDLERS NYTESTAMENTE

Det Nye Testamente. Gengivet på dansk af Peter Schindler. — 2. uforandrede Udgave. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck., København.

Pastor Peter Schindlers oversettelse av det Nye Testamente til dansk har allerede lenge vært utsolgt. Det er oss da en glede å kunne meddele, at det nå foreligger i ny utgave. Teksten er uforandret, men formatet er noe endret, og vi tror, til det bedre; satt med litt mindre typer er verket blitt mer håndterlig. Den vakre oppsetningen er imidlertid bibeholdt. Selve oversettelsen ble utførlig omtalt her i «St. Olav» da den utkom (nr. 32-33/1955), og vi har ikke noe vesentlig å føye til det vi da skrev. Flittig bruk av boken har bare kunne bekrefte oss i det vi dengang ga uttrykk for. På den ene siden kan vi ikke helt følge Schindler i hans oppfatning av hva en oversettelse er; han risikerer undertiden å redusere tekstens innhold i betenkelig grad ved en sterk modernisering og meget fri omformning. På den annen side er det ikke heller tvil om at verket er en mektig hjelp til å oppfatte både evangeliens situasjoner og Pauli vanskelig tilgjengelige teologi med et aldeles nytt og duggfriskt blikk. For tiden foreligger det ikke noen katolsk utgave av det Nye Testamente på norsk; det er håp om at en ny oversettelse ser dagens lys om ikke alt for lenge. For mange har imidlertid Schindler vært en god stedfortreder. Med den nye utgaven vil han kunne bli det for ennå flere.

E. G.

Offisiell
opprettelse
av
Lunden
Kloster
7. juni

Biskop Théas.

Søndag 7. juni vil De kontemplative dominikaneriners kloster på Lunden, Oslo, bli kanonisk opprettet, dvs. få sin offisielle status etter Kirkerettens lover for klausur-klostre.

Som kjent er Lunden Kloster rekruttert fra De kontemplative dominikaneriners moderkloster i Lourdes. Samtlige elleve søstre kommer herfra — ti franske og en norsk. Derfor har Hs. Høyærv. biskop dr. Mangers til den forestående høytidelighet innbudt biskopen av Tarbes og Lourdes, Mgr. Pierre Marie Théas, som vil selebrere en pontifikalmesse på klosterområdet og siden foreta innvielsen.

St. Olavs Forbund har påtatt seg å knytte et stevne, åpent for alle, til høytidsakten. Stevneprogrammet er lagt enkelt opp (se annonsen på 2. omslags-side), da hovedhensikten er å manifestere det katolske folks takknemlighet for hva søstrene her yter i kristen offerånd ved bønn og arbeid, avstengt fra «verden», men ikke desto mindre alliert med den i en åndelig pakt. Søstrene på sin side er enda mer takknemlig for den forståelse de møter for sitt kall og for sin oppgave og for at den åndelige kontakt mellom alle er følbar og levende.

Når biskop Théas nå kommer den lange veien for å «overlevere» sine Lourdes-søstre til Kirken i Norge, da må vi også huske hva han som valfartsbyens biskop har betydning for norske pilegrimer til Lourdes. Alltid har han vist sin store velvilje når våre særlige ønsker ble forelagt ham. Intet vil vel derfor glede ham mer enn om vi nå ga uttrykk for vår oppslutning om våre egne «Søstre fra Lourdes», som takket være hans samtykke får virkeliggjøre sitt kall — i vårt land.

UTLANDET

VATIKANET

Kirkemotet har fått sin beskytter.

I et brev til presteskaper i Venezia, hvor St. Pius X's legeme for tiden hviler, har pave Johannes XXIII sagt at han stiller det kommende økumeniske kirkemøte under St. Pius X's beskyttelse.

Fjernet fra Index.

Paulinernes forlag i Roma har av Det hellige officium fått tillatelse til å utgi en ny og uforkortet utgave av et verk som har stått på listen over forbudte bøker i nesten hundre år. Den nye utgaven vil bli forsynt med et forord og fotnoter som gjør oppmerksom på de avsnitt som førte til at boken ble satt på index den 20. juni 1864. Det er Victor Hugo's «Les Misérables» (De elendige) saken gjelder.

Også tidligere har det forekommet at bøker på index er tillatt utgitt igjen, men på betingelse av at de forbudte avsnitt er strøket. Ovennevnte tilfelle er noe nytt, og enkelte mener med det å se tegn på at Paven har gitt Det hellige officium beskjed om å overveie en revisjon av hele indexsystemet.

Patriark Meouchi hos Paven.

Den med Roma forente maronittiske patriark Meouchi ankom til Roma i

midten av mai. Patriarken bor i Beirut og ble valgt i 1955. Det er første gang han er i Roma, og foranledningen er audiens hos pave Johannes XXIII. Han vil også bli mottatt av kardinalstatssekretær Tardini og kardinal Tisserant. (KNA)

Nye frimerker.

Postvesenet i Vatikanet sender den 25. mai ut to nye frimerkeserier. Den ene serie omfatter fem forskjellige verdier og er viet minnet om de kristne martyrer under keiser Valerian (257—250 e. Kr.), den andre serien med to verdier 30-års dagen for avslutningen av Lateranoverenskomsten. (KNA)

Etter kardinal Grentes død.

Kardinalkollegiet består nå etter den franske kardinal Grentes død, av 72 medlemmer. 13 er kreert av Pius XI, 37 av Pius XII og 22 av Johannes XXIII. Kardinal Grente, som var biskop av Le Mans, er den tredje kardinal som er død under det nåværende pontifikat.

Pressens enorme betydning.

Pave Johannes XXIII har mottatt i audiens medlemmene av den katolske presses nasjonale italienske kongress som nylig har vært holdt i Roma. Paven erklærte i en tale at sannhetens betydning vil utgjøre et av de første punkter han skal behandle i sitt pontifikats første encyklika, som snart utkommer.

Paven kom nærmere inn på den tanke at pressen bør være et sannhetens og barmhjertighetens våpen, og han insisterte på de katolske nyhetsbyråers og avisers rolle i forsvaret av Kirken og moralen når en viss fiendtlighetsinnrettede presse går til angrep. Paven avsluttet

med en varm velsignelse for alle de som gjennom den katolske presse har stilt seg i sannhetens tjeneste.

Eksarkat for ukrainere og rutener.

Pave Johannes XXIII har opprettet et eksarkat for de i Tyskland bosatte ukrainere og rutener som følger den bysantinske ritus. Deres antall beløper seg til godt og vel 30 000.

CHINA

Også de «nye» biskopene til konsiliet?

Den landsforviste biskop av Sinyang, mgr. Vitus Chang, har nylig i Hamburg gitt uttrykk for sin glede over at også de kinesiske biskoper som er vigslat uten Romas godkjennelse, vil bli innbudt til det økumeniske kirkemøte. Dette er et bevis på Kirkens storsinnethet. For to av disse biskopers vedkommende, som tilhører fransiskanerordenen, forsikret biskop Chang at han kjenner deres oppriktige innstilling og personlig fromme sinnelag. Biskopen mente også at de foranstaltninger som kommunistene har påtvunget de fire millioner kinesiske katolikker, har forfeilet sin virkning. Videre fortalte han om de ekstraordinære særrettigheter som var tilstått de kinesiske prester som arbeider «under jorden». På grunn av Kirkens nødstilstand har de tillatelse til å feire messen i en forkortet form, og uten liturgiske klær. All slags brød kan benyttes til konsekrasjonen. Eukaristien kan medtas i hjemmene av de kristne.

Om folkekommunene erklærte biskop Chang at dette kommunistiske foretagende har møtt stor motstand hos befolkningen fordi de tradisjonelle familieforbund derved blir ødelagt. Også budhistiske munk og nonner som er for-

JOB SØGES I OSLO

På kontor, sygehus eller hos læge søger 23 årig dansk katolsk dame stilling fra 15. august eller 1. september 1959. Jeg har en god kontoruddannelse især indenfor regnskab og har godt kendskab til klinik-, laboratorie- og andet lægesekretærarbejde. Jeg er i Oslo fra 1. til 6. juni.

Birte Christensen,
Strandboulevard 107,
København Ø.

drevet fra sine klostre, er beordret til disse kommunene. De kommunistiske makthavere må ofte ty til meget strenge tvangsmidler for å bryte befolkningens motstand, som å gjøre familier husløse ved å beslaglegge boliger. Forbud mot anekultus og eldgamle begravelsesskikker har bevirket et særlig kraftig negativt ekko i folket. I stedet får de døde nå en tarvelig begravelse og blir for det meste bare innhyllet i noe strå. (KNA)

DE FORENTE STATER

Tidsskriftet «America» 50 år.

Jesuitene i New York, som utgir det kjente tidsskrift «America», sendte i april ut et spesialnummer på over 200 sider i anledning av bladets 50-års jubileum. Blant de mange artikler er et brev fra pave Johannes XXIII og et fra president Eisenhower. I sitt brev gir Paven

uttrykk for sin glede over at «America» i alle de forløpne 50 år har kunnet tjene en så nobel sak som sannhetens, religionens og den sosiale rettferdighets sak. President Eisenhower understreker tidsskriftets glimrende anseelse på grunn av det høye kulturelle og moralske nivå.

En mengde organer for den amerikanske presse minnet i anledning av jubileet om den fremtredende plass som «America» har skaffet seg gjennom sin ærlighet, sitt høye intellektuelle nivå, sin urokkelige holdning i forsvaret av menneskelige og kristne verdier, og sin alltid faste, men samtidig nyanserte innstilling til nasjonale og internasjonale problemer.

I de senere år har bladet gjort seg bemerket bl. a. på grunn av sin opposisjon mot «maccarthysismen» (senatoren McCartys påstander). Det gjorde at enkelte beskyldte det for ettergivenhet overfor kommunismen, mens bladets fasthet på det område er hevet over enhver tvil.

America's redaksjon i dag består av elleve jesuittpatres, som arbeider i tidsskriftets kontorer i Campion House, like ved Broadway i New York. Hver mandag morgen samles samtlig redaksjonsmedlemmer rundt et langt bord for å drøfte alle viktige spørsmål.

Gary Cooper opptatt i Kirken.

Det later til at Vatikanets radio har sendt nyheten om den kjente filmskuespiller Gary Coopers opptagelse i Kirken den 24. april er riktig. Gary Cooper har siden bekreftet i Hollywood at det for-

holder seg slik, og at han et par uker før ble opptatt av mgr. Sullivan i Den gode hyrdes kirke i Beverly Hills. Mrs. Cooper, skuespillerinnen Sandra Shaw, har alltid vært katolikk.

FRANKRIKE

Studentene på tradisjonell Chartres-valfart.

Pariserstudentenes årlige pilegrimstur til katedralen i Chartres foregikk også i år — på grunn av en stadig større oppslutning — i to puljer. Den første omfattet hovedsakelig studenter ved Sorbonne, og besto av over 8000 deltakere. Den startet fra Paris lørdag 25. april og nådde Chartres søndag. Natt til søndag deltok alle i en fellesbønn på slottet Esclimont.

Den andre puljen som besto av like mange studenter fra forskjellige andre fakulteter i Paris, startet 30. april. Felles for alle var det oppgitte meditasjonstema: «Jeg er oppstandelsen». Som vanlig var valfarten blitt forberedt ved en serie foredrag som begynte flere uker i forveien.

De fremtidige arbeiderprester.

Erkebiskopen av Paris, kardinal Feltin, vil under et nær forestående besøk i Roma avgi en beretning om de franske arbeiderprestens fremtidige virke, som er utarbeidet sammen med den katolske arbeidermisjon i Frankrike. Beretningen ble først bekjentgjort på den franske katolske arbeideraksjons sesjon i Paris for en tid siden. Representanter for aksjonen sa under møtet at eksperimentet med arbeiderprestene hadde fått en dyptgående gjenklang i bedriftene. Videre undersøkte og drøftet man de årsaker og vanskeligheter som hadde ført til at Kirken innstilte forsøkene. Det ble understreket at de arbeiderprester som hadde hatt heldagsbeskjefteigelse i bedrifter, hadde imotekommet et påtregende misjonæranliggende.

Den katolske arbeideaksjon som nå i to år har arbeidet sammen med Arbeidermisjonen, uttrykte ønsket om at det kunne komme prester i bedriftene igjen, for der å vitne om Kirkens nærvær, og slik støtte opp under aksjonens apostoliske virksomhet. Arbeidermisjonens sekretariat ble grunnlagt av det franske episkopat i 1957. Dets øverste leder er kardinal Feltin. (KNA)

Snart ringer klokkene igjen i Rouen!

Seks nye kirkeklokker som skal ersatte de som ble ødelagt under bombardementet i 1944, er blitt velsignet for katedralen i Rouen. Pave Johannes XXIII var fadder for klokken Jeanne d'Arc, og Frankrikes tidligere president, René Coty, var klokken Germaine's fadder.

HELLAS

Kongeparet i pavelig audiens.

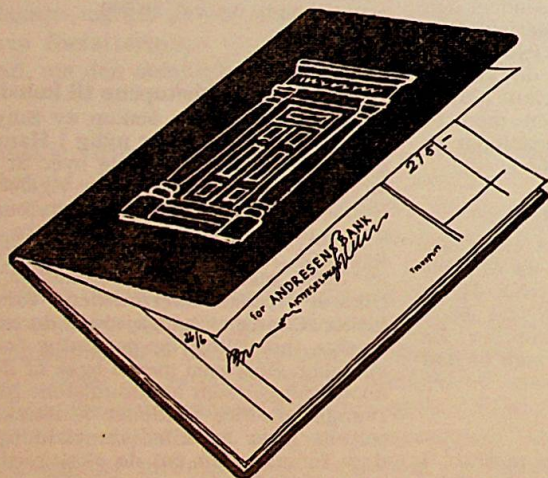
Det greske kongepar ble 22. mai motatt i høyttidelig audiens av pave Johannes XXIII. Kongeparet ankom til Roma 19. mai på statsbesøk. (KNA)

ITALIA

Katolsk presseforbund.

På en kongress som den italienske katolske presse har hatt i Roma, ble *Det italienske katolske presseforbund* grunnlagt. Det vil først og fremst søke

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

HUSK

innsamlingen
til

St.
Hallvard
Kloster

i Sylling —
legfolkets eget
samlingssted i
katolsk
atmosfære.
Bidrag over
postgirokonto
nr. 198 91,
St. Hallvard
Kloster,
Sylling.

å virkeliggjøre i Italia de oppgaver som pavene og Kirken henstiller til den katolske presse å fylle. (KNA)

President Gronchi tildelt høy orden.

Den apostoliske sendemann for Italia, erkebiskop Grano, har overrakt presidenten for den italienske republikk, Giovanni Gronchi, Kristus-ordenens insignier. Denne høyeste vatikanske utmerkelse er tildelt presidenten av pave Johannes XXIII. (KNA)

NEDERLAND

Vakker gave fra katolikker i Amsterdam.

Da hele Nederland i mai for 14. gang i år feiret sin frigjøringsdag, vigslat biskop Huibers av Haarlem en ny Kristus Konge-kirke i Amsterdam. Den nye kirke er reist som følge av et løfte Amsterdams katolikker avla krigsvinteren 1944/45. SS-troppene truet dengang med å legge hele Amsterdam under vann ved å bryte demningene. De hadde da allerede latt store deler av landets nordlige deler oversvømme. Katolikkene lovet at de ville bygge en Kristus Konge-kirke hvis de ble spart for denne katastrofen. Da de tyske besettestropper ikke virkeliggjorde truselen, men begrenset seg til å ødelegge havneområdene, har byens katolikker nå oppfylt sitt løfte til den Høyeste, og en stor, vakker kirke står ferdig.

PORTUGAL

Salazar får høre protester.

En gruppe bestående av 45 katolikker har i et åpent brev til statspresidenten, Salazar, forlangt at det dannes en kommisjon som skal undersøke om politiske fanger blir utsatt for mishandling av politiet i Portugal. Underskriverne, derav seks geistlige, fremhever at det ikke må anføres som unnskyldning for foretatte mishandlinger at det dreier seg om kommunister. Selv om kommunismen er en feilaktig lære og det er spørsmål om visse kommunistiske metoder ved utførte forbrytelser, så er kommunistene selv likevel alltid mennesker. Og kristendommen lærer aktelse for den menneskelige person og den enkeltes samvittighet. Man kan aldri overfor en forbyrter anvende metoder som man ellers fordømmer.

SVEITS

Katolikkene og verdens helseorganisasjon.

Vatikanets delegasjon ved den 12. internasjonale helseforsamling som ble åpnet i Genève 12. mai, besto av dominikanerpater Henri de Riedmatten og dr. Pierre Calpini.

Katolske speidere til internasjonalt møte.

Katolske speideres 14. internasjonale møte finner i år sted i Lugano fra 2. til 5. juli.

Hvert år, fra 1946, har geistlige og verdslige ledere for katolske speidere kommet sammen til disse viktige møtene. De kommer fra alle verdensdeler, og sammenkomstene finner sted i forskjellige land. Formålet er drøftelser av speidersakens aktuelle problemer og etablering av kontakter mellom de forskjellige lands ledere. Det er første gang at møtet holdes i Sveits, og det er an-

P 12-2-59

Plaza-så klart!

BÅDE KING SIZE OG FILTER

Fåes både i
10- og 20-pakning

J. L. TIEDEMANN'S TOBAKSFABRIK

meldt 80 personer som representerer 20 avdelinger eller grener innen speiderbevegelsen.

VEST-TYSKLAND

Fasteaksjonen innbrakte 32 millioner!

De tyske biskoppenes opprop — «Misereor» — like før fastetiden i år mot sult og sykdom i verden, fikk katolikkene i Vest-Tyskland til å ofre så det forslår. En biskopskomité som skal stå for utdelingen, har nå bekjentgjort at fasteaksjonen har innbrakt 32 millioner tyske mark, det svarer til nesten 55 millioner norske kroner.

Pengene vil bli brukt til hjelpetiltak hovedsakelig i Afrika, India, Korea og Japan, samt til de katastroferammede på Madagaskar. Tiltakene vil særlig ta sikte på helbredelse av spedalske og avhjelpe barnedødeligheten i Somaliland. Nølidende områder vil bli forsøkt hjulpet på en måte som setter dem i stand til å klare seg selv.

I komitéens kunngjøring står bl. a.: «I gleden over resultatene av innsamlingen er biskopene klar over at det dermed bare er gjort en beskjeden begynnelse. De tillater seg også å henlede Forbundsregjeringens oppmerksomhet på det presserende problem om hjelp til underutviklede områder. For en virksom full hjelp det kunne bli hvis regjeringene i alle land med høy levestandard fant hverandre i en felles aksjon mot den forferdelige nød i verden!»

I erkebispedømmet Paderborn innbrakte fasteaksjonen rundt tre millioner tyske mark. Det svarer til et gjennomsnittsbetrag av 1.77 mark (ca. tre kroner) pr. katolikk i den vestlige del av erkebispedømmet. I selve byen Paderborn ligger gjennomsnittet på 2.96 mark (litt over fem kroner).

De relativt beste resultater er notert i menigheten Kirchrarbach ved Meschede, hvor hvert menighetslem ga 11.67 mark, (tyve kroner). (KNA)

Anne Frank-landsbyen snart virkelighet.

Nylig begynte de første arbeidene på Anne Frank-landsbyen i utkanten av Düsseldorf i Vest-Tyskland. Som bekjent benytter pater Pire hovedsakelig Nobelprisbeløpet til finansieringen av denne landsbyen, blant andre bidragsytere er Det norske flyktningeråd som har gitt 100 000 kroner.

Pater Pire meddelte i midten av april under en besiktigelse av Europalandsbyen i Bregenz, at han nå planlegger en landsby i Salzburg. Landsbyen i Bregenz er nylig ferdig, og 19 flyktningefamilier med 46 barn skal med det første flytte inn i husene. (KNA)

VEST-TYSKLAND

Over en million tyske mark for Sør Afrika-Sambandet.

Katolikkene i Forbundsrepublikken har gitt 1 098 577 DM (ca. 1 878 570

n.kr.) til støtte for misjonsskolene i Sør Afrika-Sambandet. Kollekten ble foretatt på Helligtrekongers fest den 6. januar i år.

Erkebiskopen av Köln, kardinal Frings, hadde i forveien under en pontifikalmesse i Kölnerdomen skildret de sørafrikanske katolske skolers vanskeligheter på grunn av regjeringens trangsynte rasepolitikk. Dessuten hadde Kongregasjonen for troens utbredelse i Roma oppfordret katolikkene i alle verdens-

delene om å komme disse skoler til hjelp. Fra Tyskland var det anmodet om et bidrag på ca. 600 000 tyske mark. Dette ble altså langt overskredet!

Diskret reklame i Kirkens tjeneste.

«Wann ist hier hl. Messe?» — Når er messen her? — Store hvite tretavler i form av et kors skal heretter opplyse alle som ankommer på landeveiene til

*En kjærkommen
gave:*

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Gulligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25

SOMMERSKOLENE 1959 - Fra Norsk Katolsk Ungdomsforbund.

Vi henviser til planoversikten i tidl. nr. av St. Olav (nr. 7) med tilføyelse av følgende: 1) Når det gjelder deltagere ved Nordisk skole er det bare de over 20 år som må ordne med individuelt medlemskap i Landslaget for norske ungdomsherberger. For deltagere under 20 år ordner vi med kollektivt medlemskap. 2) Kursavgiften ved Nordisk skole er definitivt satt til sv.kr. 70.00.

Jeg søker om Juniorleiren
å få delta ved Norsk sommerskole
 Nordisk sommerskole

Sett x i den ruten som passer.
Utfyll skjemaet tydelig og send det inn
til Skoleledelsen, Akersveien 5, Oslo, snarest mulig.

Navn _____

Adresse _____

Født _____

Menighet _____

(Konvertert år)

Gift/ugift

Yrke _____

Deltatt ved tidligere skoler:

Tillitsverv i ungdomsarbeidet:

Norsk s.skole år _____

Nordisk s.skole år _____

Vinterskole år _____

den / 19

Anbefales: _____

Søkerens underskrift _____

Prest eller ungdomslag. _____

DRAMMEN

PT. PEDERSEN & BERG A/S

Farvehandel - Kjemikalier

Parfumeri - Spør oss

Etabl. 1883 - Tif. 83 21 85

DRAMMEN

FRANTZ HEGG

Grønnsaker og frukt

jager sykdom på flukt.

Øvre Torvgt.

Tif. 83 24 62

H. B. Grønneberg

MURMESTER- & ENTREPRENØRFORRETNING

Tif. 83 38 71

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tif. 83 41 84 - DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

Drammens malerforretning

Tif. 83 39 16 - 83 33 32

Inneh. Asbjørn Gundersen

HARALD LYCHE & CO.

Bøker - Papir - Toalettsaker

Sportsartikler - Leketøy

TYRILYS

A/S TYRI
FABRIKKER

Drammen

Har også landets eneste bivokspresseri

en by eller et sted hvor det er en katolsk kirke om tidene for de stedlige gudstjenester på søndagene. Det er det katolske mannsforbund i erkebispedømmet Freiburg i Vest-Tyskland som står bak tiltaket. Men i Frankrike har man allerede høstet gode erfaringer med en slik ny form for innbydelse til søndagsmessen. Der er tidene for de forskjellige

messer angitt i forbindelse med veiviserne ved de store ferdsselsårer.

Mannsforbundet i Freiburg har foreslått at disse «messeanvisere» lages etter et felles mønster og settes opp i hele Forbundsrepublikken. Forbundet har latt lage en arbeidstegning med de nødvendige skriftlige anvisninger for fremstilling og oppsettelse av tavlene.

Festfanfare til verdenskongressen.

På foranledning av den eukaristiske verdenskongress som skal finne sted i München i 1960, er det bekjentgjort en komposisjonskonkurranse. Oppgavene er en festfanfare og flerstemmig proprium til votivmessen for Det allerhelligste sakrament. Siste frist er 31. august i år. (KNA)

Velkommen til Sylling!

ST. HALLVARD KLOSTER, SYLLING

er i sommer åpent for weekend- og feriegjester. Man stiller seg selv, og sengetøy og spisebestikk må medtas. Nynnredet kjøkken.

Pris: Voksene kr. 3.— pr. døgn. Barn under 12 år i følge med foreldre eller foresatte kr. 1.—. For større arrangementer etter avtale.

Plassbestilling: Vaktmester Lauritzen, St. Hallvards Kloster, Sylling, Tlf. 84 90 28 over Drammen. Helst etter kl. 18.00.

Særvtaler: Kjell Ruyter, Boks 48, Ljan. Tlf. 68 91 14 (e. kl. 17).

Merk. Stedet er opptatt for fellesarrangementer i tiden 28. juni—12. juli, og fra 4. august—12. august.

Adkomst med buss fra Oslo (ring Schøyen Bilcentraller) eller med tog til Lier og buss derfra til Enger stoppested.

SYLLINGKOMITEEN.

Blyvinduer Glassmalerier

til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

kunst- og bygningsglassmester
Speilfabrikk

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

Gjør Deres venner
til ST. OLAVS venner!

AKSJESELSKAPET
PROTON

RØNTGENANLEGG
RØNTGENUTSTYR
OPERASJONSLAMPER
CARDIOGRAFER
KORTBØLGEAPPARATER etc.
HØYFJELLSSOLER

INGV. ALSTAD
Fisk - Sild

Hevollen 32 - Tlf. 20291
Trondheim

Et ord er nok . . .

KVALITET
Johan Olafsgården

Dette er
Trondheim

Johan P. Rønning
Malermermester

Kontor:
Skolegt. 2A - Tlf. 26 474
Verksted:
Kjøbmansgt. 85 - Tlf. 29 786

BERG & WIGUM 1/2
Elektrisk Installasjonsforretning

Fjordgt. 17.
Telf. 21 483 - Trondheim

Best og billigst
K. LUND A/S
Rørleggerforretning - Rørhandel
Trondheim

VÆR SIKKER

på førsteklases varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med
ROHDE Gelée, Puddinger, Sauser
(også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere)
ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter

ROHDE Boks 95, Trondheim.

L. GALLIGANI

Pryd- og Brukskunst

C. SARHEIM & CO.
Trondheim

Vi leverer alt i
papir

OSLO

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

a/s rørlegger

Telefon: 42 41 75 - 42 41 56

Hausmannsgt. 16 - Oslo

Utfører nyanlegg

Omlegninger og reparasjoner

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo

Telefon 33 18 34 - 33 32 37

**TV
RADIO
ELEKTRO**

H. GUSTAFSON A-S

Akersveien 19 Tlf. 42 50 17

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

Hva koster en ulykkesforsikring?
Spør oss, vi hjelper Dem med
alle opplysninger

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

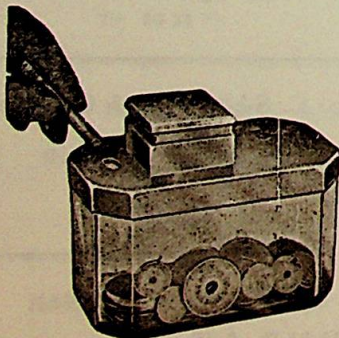
OSLO

WISBECH
ANTIBEDELKAMP

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

**A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

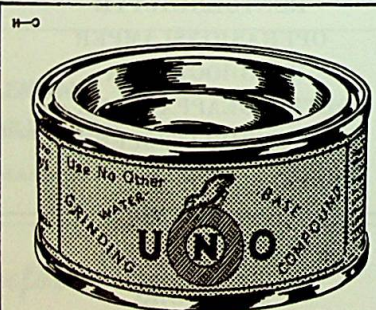
Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**